

PRAWIDŁA STRZELAŃ MYŚLIWSKICH - SZEŚCIOBÓJ

NA ZAWODACH ORGANIZOWANYCH PRZEZ POLSKI ZWIĄZEK ŁOWIECKI

Załącznik do uchwały Naczelnej Rady Łowieckiej nr 360/2021 z dnia 10 maja 2021 r.

Na strzelnicach Polskiego Związku Łowieckiego prowadzi się strzelania, odpowiadające sposobom polowania na podstawowe gatunki zwierzyny łownej.

Aby ujednoczyć zasady współzawodnictwa na zawodach w strzelaniach myśliwskich, obowiązują na strzelnicach PZŁ następujące prawidła.

ROZDZIAŁ I

Przygotowanie strzelnic i urządzeń technicznych przed rozpoczęciem strzelań

§1

Za przygotowanie urządzeń do prawidłowego przeprowadzenia konkurencji odpowiedzialny jest organizator zawodów.

§2

1. Na osi myśliwskiej stosuje się pływającą maszynę do rzutków.
2. Maszynę do rzutków należy tak wyregulować, aby:
  - a) tory lotu rzutków mieściły się wewnątrz strefy wyznaczonej przez linie przechodzące przez skrajne stanowiska strzeleckie i maszynę do rzutków,
  - b) tory lotu rzutków rozmieszczone były na różnych wysokościach, jednak mierzone na dziesiątym metrze od maszyny, nie mogą być niższe niż 1,5 metra i nie wyższe niż 4 metry nad poziom stanowisk strzeleckich, jednak minimalny rozstaw między torem najniższym i najwyższym musi wynosić co najmniej 2 m
  - c) rzutki dolatywały od maszyny na odległość mierzoną horyzontalnie na poziomie stanowisk strzeleckich, nie bliżej niż 60 i nie dalej niż 65 metrów.
3. Wyrzutnia musi być wyposażona w układ sterowania, który pozwala na podanie dwóch rzutków w jednakowych odstępach czasowych dla każdego zawodnika nie dłuższych niż 2,5 sekundy.

§3

Wyrzutnie na kręgu myśliwskim należy tak wyregulować, żeby rzutki z obydwu wyrzutni w miejscu krzyżowania się przelatywały na wysokości około 4,5 metra (z tolerancją 0,5 metra), a dolatywały na odległość mierzoną horyzontalnie na poziomie stanowisk strzeleckich, nie bliżej niż 60 i nie dalej niż 65 metrów od wyrzutni. Miejscem krzyżowania się rzutków jest punkt leżący w odległości 5,5 m od środka prostej łączącej obie wyrzutnie. Odległość 5,5 m mierzona jest w stronę przedpola strzelnicy.

§4

Wyrzutnie do rzutków na wieży przelotów należy tak wyregulować, żeby spełniały następujące warunki:

1. Kierunek toru lotu rzutków wypadal na linii przechodzącej od wyrzutni przez środkowe stanowisko strzeleckie,
2. Wysokość lotu rzutków nad linią stanowisk strzeleckich wynosiła 20 metrów,
3. Rzutki przelatywały na odległość od wyrzutni do środkowego stanowiska strzeleckiego (30 metrów) w czasie od 1,4 do 1,6 sekundy,
4. Wyrzutnia musi być wyposażona w układ sterowania, który pozwala na podanie dwóch rzutków w odstępach czasowych nie dłuższych niż 2,5 sekundy,
5. Konstrukcja przesłon musi uniemożliwić zawodnikowi oddanie strzału za linią stanowisk.

§ 5

Każdy rzutek, niezależnie od rodzaju strzelania, winien podążać, po wyjściu z maszyny, po wyznaczonym mu torze.

§ 6

1. Urządzenie ruchomej makiety zająca powinno być wykonane z blachy (3,5 -5,0 mm) tak, aby przedstawiała zająca w skoku, długość makiety -licząc od piersi do nasady omyka - winna wynosić 45 cm, a wysokość, mierzona na środku zapadki -17 cm. W odległości 4 cm od początku makiety (na piersi makiety), powinien być wycięty prostokątny poziomy otwór o wymiarach 16 x 12 cm, za którym znajduje się zapadka o 1 cm większa na wszystkich bokach od otworu i wykonana z blachy 4 mm. Sprężyny i urządzenie zwalniające wg uznania konstruktora.
2. Makieta zająca musi być tak wyregulowana, aby zwalniała urządzenie sygnalizujące trafienie pod naciskiem 0,7-1,0kg w każdym miejscu zapadki, jak również, aby przy strzałach z odległości 35 metrów śrutem dozwolonym do strzelania zająca, zaznaczała trafienie (wskaźnik zaznaczający trafienie z materiału koloru jaskrawego). Wskaźnik zaznaczający trafienie nie może być widoczny przed strzałem.
3. Makieta zająca powinna być ustawiona na urządzeniu poruszającym ją w taki sposób, aby odległość pomiędzy dolną jej częścią a poziomem gruntu lub belki wynosiła 14 cm. (Uwaga: poziom belki równa się poziomowi stanowiska).
4. Makieta zająca porusza się w obu kierunkach na przebiegu, przechodząc jego długość 6 metrów w polu widzenia strzelca w czasie od 1,4 do 1,6 sekundy. Odległość od czoła stanowiska do makiety wynosi 35 metrów.

§ 7

Urządzenia ruchomej makiety dzika należy wyregulować tak, żeby makieta poruszała się w obu kierunkach przebiegu pokonując jego długość 10 metrów w polu widzenia strzelca w czasie od 2,4 do 2,6 sekundy. Pomiar rozpoczynamy i kończymy na tym samym punkcie makiety /np. gwizd-gwizd/. Odległość od czoła stanowiska do makiety wynosi 50 metrów.

§ 8

1. Makiety rogacza i lisa należy ustawić pionowo i prostopadle do osi strzelania, tak by były wyraźnie widoczne z linii strzałów. Wzdłuż osi strzelania należy ustawić przesłony, tak aby

wyeliminować możliwość oddania strzału do niewłaściwej makiety.

2. Organizator określa wzajemne położenie makiet z tym, że odległość pomiędzy sylwetkami musi wynosić, co najmniej 15 cm. Odległość od linii strzałów do makiet wynosi 100 metrów. Linie strzałów wyznaczają słupy stałe służące do podparcia broni.
3. Słup stały powinien być okrągły o średnicy od 10 cm do 20 cm i nie połączony z innymi elementami konstrukcyjnymi osi strzeleckiej, powinien być przymocowany do podłoża w sposób gwarantujący jego stabilność.

§ 9

Organizator zawodów jest zobowiązany zapewnić obsługę techniczną i sprzęt do odbioru strzelnicy przez Sędziego Głównego oraz odpowiada za sprawność urządzeń i możliwość ich regulacji. Organizator na wniosek Sędziego Głównego lub stanowiskowego zobowiązany jest niezwłocznie usunąć przeszkody uniemożliwiające odbiór strzelnicy lub przeprowadzenie zawodów.

ROZDZIAŁ II

Zasady bezpieczeństwa

§ 10

1. Na strzelnicach obowiązują zasady bezpieczeństwa zgodne z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa dotyczącymi broni i amunicji w tym wzorcowego regulaminu strzelnic oraz szczegółowych warunków wykonywania polowania.
2. Na strzelnicach w szczególności należy przestrzegać następujących zasad bezpieczeństwa:
  - a) broń na strzelnicy nosi się rozładowaną, bez pasów, z otwartymi komorami naboju, podczas strzelania nie można zakładać pasów na broń, dopuszcza się przenoszenie broni między osiami w futerałach,
  - b) ładowanie broni, składanie się, celowanie i strzelanie dozwolone jest wyłącznie na stanowisku strzeleckim z lufą zwróconą w kierunku makiet lub toru lotu rzutków z chwilą rozpoczęcia strzelania we właściwej kolejności,
  - c) broń śrutową wolno ładować najwyżej dwoma, a kulową jednym nabojem,
  - d) przyspiesznik wolno napinać wyłącznie przy strzelaniu do celów nieruchomych. Napięcie przyspiesznika może nastąpić tylko po złożeniu się do celu,
  - e) nie wolno obracać się z bronią na stanowisku strzeleckim i opuszczać go zanim nie nastąpi otwarcie komór naboju oraz całkowite rozładowanie broni,
  - f) przed opuszczeniem stanowiska zawodnik musi rozładować broń i z otwartymi komorami naboju lub otwartym zamkiem może opuścić stanowisko,
  - g) strzelający jest zobowiązany przerwać strzelanie, jeżeli na przedpolu strzelnicy ukaza się ludzie, zwierzęta lub powstanie inne zagrożenie, albo podana zostanie komenda „przerwać strzelanie”,
  - h) na strzelnicy zabrania się spożywania alkoholu i używania środków odurzających oraz przebywania na jej terenie osób będących po ich użyciu.
3. Zawodnik jest odpowiedzialny za stan techniczny broni, zapewniający bezpieczeństwo jej obsługi i użytkowania oraz odpowiednią celność niezależnie od tego, czy strzela z broni własnej, czy z broni użyczonej.
4. Przed każdorazowym załadunkiem broni zawodnik jest zobowiązany skontrolować drożność luf (lufy).

ROZDZIAŁ III

ZASADY ZACHOWANIA SIĘ PODCZAS ZAWODÓW

§ 11

1. W czasie zawodów należy zachowywać bezwzględny spokój, należy unikać zachowań agresywnych, wszelkie sporne sprawy należy zgłaszać do Sędziego Głównego zawodów.
2. Zawodnicy zobowiązani są występować w odpowiednim ubiorze od momentu rozpoczęcia zawodów do ich zakończenia. Strój strzelca winien być czysty. Obowiązuje używanie koszulki z co najmniej krótkim rękawem, spodni zakrywających co najmniej 2/3 uda oraz obuwia zakrywającego stopy i zapewniającego bezpieczną postawę strzelca.

ROZDZIAŁ IV

Ogólne zasady strzelania

§ 12

Strzelanie przeprowadza się w seriach, których układ i wielkość oraz zasady wartościowania strzałów w punktach określa organizator zawodów, zależnie od ich zakresu i rangi, w regulaminie zawodów.

§ 13

Do strzelań myśliwskich wolno używać każdego rodzaju broni śrutowej i kulowej, uznanej przez obowiązujące prawo. Broń kulowa może być wyposażona w optyczne przyrządy celownicze.

§ 14

W przypadku awarii broni podczas trwania konkurencji, zawodnik może ją wymienić w ciągu 5 minut.

§ 15

1. Przy strzelaniu z broni gwintowanej do makiety rogacza, lisa i dzika dopuszcza się minimalny kaliber 222Rem i amunicję kulową dopuszczoną do strzelania na strzelnicy.
2. Przy strzelaniu do rzutków dopuszcza się naważkę śrutu do 28 gramów o grubości nie przekraczającej 2,5mm.
3. Przy strzelaniu do makiety zająca dopuszcza się naważkę śrutu do 28 gramów o grubości nie przekraczającej 3,5mm.

§ 16

Strzelanie przeprowadza się w grupach sześćosobowych. W uzasadnionych przypadkach grupa może być mniej liczna. Kolejność strzelania poszczególnych grup, a w grupach - strzelców, odbywa się według losowania lub ustaleń organizatorów.

§ 17

1. Strzelać wolno tylko po złożeniu się do strzału w postawie stojącej, ze stopami w granicach stanowiska strzeleckiego, a na osi lisa i rogacza - nie przekraczając linii strzelania. Złożenie się do strzału oznacza przyłożenie kolby do ramienia lub tzw. dołka strzeleckiego i skierowanie lufy w stronę celu.
2. Strzelec podczas strzelania dubletu nie ma obowiązku przerywania składu celem ponownego złożenia się do strzału.
3. Strzelanie odbywa się z wolnej ręki, z tym zastrzeżeniem, że do makiety rogacza i lisa można używać podpórki w postaci słupka stałego. Broń nie może być wyposażona w dodatkowe, wystające elementy pozwalające podpierać też broni (*rączki, uchwyty itp.*)

§ 18

1. Przed złożeniem się do strzału na stanowisku strzeleckim zawodnik przyjmuje postawę gotowości.
  - a) obie stopy znajdują się w granicach stanowiska strzeleckiego,
  - b) broń trzymana jest oburącz, skierowana wylotami luf w kierunku strzelania,
  - c) dolna część stopki winna znajdować się na wysokości lub poniżej paska kontrolnego,
  - d) sylwetka strzelca i broń nieruchoma.
2. Każdy zawodnik winien stosować "Pasek kontrolny" w kolorze jaskrawym, przymocowany na stałe po właściwej stronie stroju strzelca. Miejsce przymocowania, w tym jego wysokość określa załącznik.
3. Prawidłowe umiejscowienie paska jest warunkiem dopuszczenia zawodnika do strzelania.

§ 19

Na osi myśliwskiej oraz przy strzelaniu do makiet zająca i dzika uruchomienie celów odbywa się po przyjęciu przez strzelca prawidłowej postawy gotowości.

§ 20

Składanie się z broni niezafalowanej jest dozwolone jedynie na stanowiskach strzeleckich, po poinformowaniu sędziego i uzyskaniu jego zgody przed rozpoczęciem strzelania.

§ 21

Składanie się z broni przed ukazaniem się celu jest niedozwolone. Oddanie strzału przed ukazaniem się celu na wszystkich konkurencjach śrutowych zaliczane jako chybienie, a zawodnik nie ma prawa oddać drugiego strzału. Na konkurencji „dzik” strzał taki liczy się jak oddany do sylwetki.

§ 22

Przy strzelaniu śrutem wolno oddać do każdego celu (przy rzutkach również do dubletu), z wyłączeniem dubletów na osi myśliwskiej i przelotach, nie więcej niż dwa strzały. Przy strzelaniu kulami wolno oddać nie więcej niż pięć strzałów do jednej makiety.

§ 23

Strzał uznaje się za celny (skuteczny), jeśli w jego wyniku rzutek zostanie rozbity (rzutek uznaje się za rozbity, jeżeli sędziowie stwierdzą wyraźny odłamek), albo pocisk pozostawi przestrzelinę w granicach pierścieni na makiemie. Za pierścień trafiony uznaje się pierścień, do którego jest co najmniej styczna przestrzelina o średnicy pocisku, odpowiedniej do kalibru broni użytej do strzelania. W przypadku spornym co do wartości przestrzelin, Sędzia Główny ma obowiązek użyć kalibromierza w celu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu.

§ 24

W przypadku stwierdzenia w sylwetce rogacza, lisa lub dzika więcej niż pięciu przestrzelin, należy każdorazowo doprowadzić do pięciu przestrzelin, odejmując najlepsze trafienia.

§ 25

Nie oddanie strzału do ukazującego się celu z powodu: nie załadowania broni, nie odbezpieczenia broni, nie napięcia mechanizmów zamkowych, traktuje się i zalicza jako chybiecie.

§ 26

1. Wszelkie niewypały, wynikłe z wady amunicji zarówno kulowej jak i śrutowej, należy powtarzać, w przypadku dubletu powtarza się cały dublet.
2. Za niewypał uznaje się nabój, którego ładunek śrutowy lub pocisk nie opuścił lufy mimo prawidłowego i wyraźnego zbitcia spłonki.
3. W przypadku niewypału, zawodnik nie może otwierać komór nabojoych broni, a tylko trzymając lufami w kierunku celu, zgłasza sędziemu niewypał. Otwarcie broni przez zawodnika przed podejściem sędziego powoduje nieuwzględnienie niewypału i zaliczenie chybiecia.
4. Sędzia ma prawo dokonać kontroli amunicji w trakcie strzelania serii.

§ 27

Na zawodniku spoczywa odpowiedzialność za punktualne stawienie się na stanowisku strzeleckim. Zawodnik, który nie stawi się w wyznaczonym czasie może dołączyć do grupy i od tego momentu strzelać i zdobywać punkty. Opuszczone stanowiska nie są punktowane. W uzasadnionych przypadkach, o dopuszczeniu do strzelania opuszczonej konkurencji lub jej części decyduje Sędzia Główny w wyznaczonym przez niego czasie.

§ 28

Za rozpoczęcie strzelania na konkurencjach kulowych oraz śrutowych uznaje się podanie przez prowadzącego komendy „rozpoczynamy strzelanie”, natomiast zakończenie strzelania sygnalizuje komenda „koniec strzelania”.

§ 29

W obrębie każdej osi strzeleckiej obowiązuje zakaz palenia oraz używania telefonów komórkowych. Zakaz dotyczy sędziów i zawodników.

§ 30

Każdy zawodnik i sędzia podczas strzelania zobowiązany jest do używania ochronników słuchu, a przy konkurencjach śrutowych dodatkowo ochronników oczu i głowy.

ROZDZIAŁ V

Prawidła odnoszące się do poszczególnych rodzajów strzelań

§ 31

Strzelanie do rzutków na **OSI MYŚLIWSKIEJ**:

1. Po sprawdzeniu gotowości do rozpoczęcia strzelania, prowadzący podaje kolejno rzutki maksymalnie do 2 sekund od okazania przez zawodnika gotowości do strzału. Sędzia podaje rzutek bez komendy zawodnika.
2. Po oddaniu strzału do prawidłowego rzutka, zawodnik może opuścić stanowisko tylko gdy kolejny zawodnik odda strzał. Pozostali zawodnicy postępują tak samo poruszając się od lewej do prawej strony. Żaden zawodnik po oddaniu strzału lub strzałów nie może przechodzić na kolejne stanowisko w sposób, który przeszkadzałby innym zawodnikom lub sędziom.
3. Przy strzelaniu z podchodu, strzelcy całej grupy zajmują miejsca na stanowisku wyczekiwania przed ścieżką podchodu.
4. Strzelec, na którego przypada kolejność strzelania, staje przed ścieżką podchodu, ładuje broń, jednak jej nie zamyka. Zamknięcie broni następuje po opuszczeniu przedpola przez poprzedniego strzelca i wtedy może on rozpocząć marsz.
5. Rzutki podaje się w czasie, kiedy podchodzący strzelec znajduje się na wyznaczonej ścieżce strzeleckiej, nie dalej niż 14 a nie bliżej niż 11 metrów od wyrzutni.
6. Po przekroczeniu linii końca podchodu /oznaczonego linią/ sędzia podaje komendę nowy rzutek, w przypadku braku komendy rzutek przyjęty przez zawodnika zalicza się zgodnie z wynikiem strzału, bez możliwości powtarzania.
7. Po ukazaniu się rzutka (rzutków), strzelec składa się i oddaje jeden lub dwa strzały.
8. Po oddaniu strzałów należy, nie odwracając się, broń otworzyć, rozładować i z otwartymi komorami naboju wrócić na stanowisko wyczekiwania.
9. Przy strzelaniu do dwóch rzutków podanych po sobie w oznaczonym czasie zaliczamy efekt pierwszego strzału. Niedozwolone jest oddanie dwóch strzałów do jednego rzutka. W takim przypadku oba rzutki uznaje się za chybione. W przypadku konieczności powtórzenia, zawodnik musi również oddać strzały do każdego rzutka osobno.

§ 32

Strzelanie do rzutków na **KRĘGU MYŚLIWSKIM**:

1. Strzelcy całej grupy ustawiają się w rzędzie (gęsiego), zgodnie z ustaloną kolejnością, za odpowiednim stanowiskiem strzeleckim, skąd pojedynczo podchodzą na to stanowisko.
2. Strzelec, na którego przypada kolejność strzelania, zajmuje stanowisko strzeleckie, ładuje broń, przyjmuje postawę gotowości i podaje komendę „daj”, po której podaje mu się rzutek lub rzutki, maksymalnie do 2 sekund.
3. Strzelec składa się i oddaje jeden lub dwa strzały dopiero po ukazaniu się rzutka (rzutków).

4. Po oddaniu strzałów należy otworzyć broń, całkowicie ją rozładować i z otwartymi komorami naboowymi, opuścić stanowisko strzeleckie.
5. Zaden zawodnik w grupie nie może wejść na stanowisko zanim poprzedni zawodnik nie ukończy strzelania i nie opuści stanowiska.
6. Zaden zawodnik po oddaniu strzału na jednym stanowisku nie może przejść na następne w sposób przeszkadzający innym zawodnikom lub utrudniający pracę sędziego, a także dopóki ostatni zawodnik z grupy nie ukończy strzelania na tym stanowisku.

§ 33

Strzelanie do rzutek na **PRZELOTACH**:

1. Strzelcy całej grupy ustawiają się zgodnie z ustaloną kolejnością, za odpowiednim stanowiskiem strzeleckim, skąd pojedynczo podchodzą na to stanowisko.
2. Strzelec, na którego przypada kolejność strzelania, zajmuje stanowisko strzeleckie, ładuje broń, przyjmując postawę gotowości i podaje komendę „daj”, po której podaje mu się rzutki w czasie do 2sekund od podania komendy.
3. Strzelec składa się i oddaje jeden lub dwa strzały dopiero po ukazaniu się rzutka.
4. Po oddaniu strzałów należy otworzyć broń, całkowicie ją rozładować i z otwartymi komorami naboowymi opuścić stanowisko strzeleckie.
5. Trafienie zalicza się do linii stanowisk.
6. Przy strzelaniu do dwóch rzutek podanych po sobie w oznaczonym czasie, zaliczamy efekt pierwszego strzału. Niedozwolone jest oddanie dwóch strzałów do jednego rzutka, a w przypadku konieczności powtórzenia, zawodnik musi również oddać strzały do każdego rzutka osobno.

§ 34

Rzutek lub rzutki muszą być powtórzone gdy :

1. Rzutek pojawił się uszkodzony.
2. W przypadku wyrzucenia dubletu zamiast rzutka pojedynczego.
3. Rzutek został podany z niewłaściwej wyrzutni.
4. Rzutki się zderzyły.
5. Fragmenty jednego rzutka uszkodziły drugi rzutek.
6. Oba rzutki w dublecie zostały rozbite jednym strzałem.
7. Zawodnik ma niesprawność broni lub amunicji. Sędzia sprawdza broń próbując oddać strzał i na tej podstawie podejmuje decyzję o powtórzeniu strzału, otwarcie broni przez zawodnika wyklucza powtórzenie i traktowane jest jako zero.
8. Nastąpił podwójny wystrzał wynikający z awarii broni.

Rzutek musi być powtórzony pod warunkiem, że zawodnik **NIE** oddał strzału gdy:

1. Rzutek ukazał się przed podaniem komendy przez zawodnika lub przed przyjęciem przez

- niego postawy gotowości.
2. Rzutek został wyrzucony po upływie 2 sekund od wydania komendy przez strzelającego.
  3. Trajektoria lotu rzutków jest nieprawidłowa (dotyczy rzutków pojedynczych i dubletów).

Rzutek CHYBIONY

Rzutek musi zostać uznany za CHYBIONY gdy :

1. Nie został trafiony.
2. Tylko zakurzył się, a żadna widoczna część nie została od niego oderwana.
3. Zawodnik bez żadnych dozwolonych powodów nie strzelił do prawidłowego rzutka, który został wypuszczony.
4. Po wystąpieniu niesprawności broni lub amunicji, zawodnik otwiera broń lub dotyka bezpiecznika przed sprawdzeniem broni przez sędziego.
5. Nastąpił podwójny wystrzał wynikający z błędu zawodnika.

Przerwy

Jeżeli przerwa w serii jest dłuższa niż 5 minut z powodu usterki technicznej zaistniałej nie z winy zawodnika, przed wznowieniem serii grupie strzelców musi zostać pokazany jeden prawidłowy rzutek z każdej maszyny.

§35.

Strzelanie do makiety **ZAJĄCA W PRZEBIEGU**:

1. Strzelcy całej grupy zbierają się na stanowiskach wyczekiwania, skąd -zgodnie z ustaloną kolejnością - podchodzą pojedynczo na stanowisko strzeleckie.
2. Każdy strzelec powinien zakończyć serię dziesięciu strzałów w czasie do 5 minut, a pięciu strzałów do 2 minut i 30 sekund od chwili zajęcia stanowiska.
3. Makiety zająca uruchamia się w czasie do 2sekund od przyjęcia przez zawodnika postawy gotowości.
4. Po ukazaniu się makiety w oknie przebiegu strzelec powinien złożyć się, oddać do niej jeden lub dwa strzały, po czym przeładować broń, przyjąć znowu postawę gotowości i oczekiwać ukazania się makiety następnego przebiegu, postępując podobnie aż do zakończenia całej serii przebiegów makiety.
5. Przebieg makiety należy unieważnić i powtórzyć, jeżeli:
  - a) makieta ukaże się z niewłaściwego kierunku,
  - b) makieta ukaże się w pozycji jak po trafieniu,
  - c) nastąpi przed strzałem zakłócenie ruchu makiety z przyczyn technicznych, a strzelec nie oddał strzału,
  - d) uruchomienie makiety nastąpi przed przyjęciem postawy gotowości strzelca lub po upływie 2 sekund jednak tylko w przypadku gdy strzelec nie oddał strzału,
  - e) w wyniku awarii makieta nie sygnalizuje trafienia.

§36

Strzelanie do makiety **DZIKA W PRZEBIEGU**:

1. Strzelcy całej grupy zbierają się na stanowisku wyczekiwania, skąd, zgodnie z ustaloną kolejnością, podchodzą pojedynczo na stanowisko strzeleckie. Każdy strzelec powinien zakończyć serię dziesięciu strzałów w czasie do 4 minut w przypadku serii 25 minutowych oraz do 5 minut w przypadku serii 30 minutowych.
2. Makiety dzika uruchamia się do 2 sekund od przyjęcia przez zawodnika postawy gotowości.
3. Po ukazaniu się makiety w oknie przebiegu strzelec powinien złożyć się i oddać do niej jeden strzał, po czym ponownie załadować broń, przyjąć znowu postawę gotowości i oczekiwać ukazania się makiety następnego przebiegu, postępując podobnie, aż do zakończenia całej serii przebiegów makiety.
4. Przebieg makiety należy powtórzyć, jeżeli strzelec nie oddał strzału a:
  - a) makieta ukazała się z niewłaściwego kierunku lub w nieprawidłowym położeniu,
  - b) nastąpiło zakłócenie ruchu makiety,
  - c) uruchomienie makiety nastąpiło przed przyjęciem postawy gotowości lub po upływie 2 sekund od jej przyjęcia.
5. Po zakończeniu serii przebiegów, należy ocenić wartość przestrzelin na makiecie. Tarcze należy oceniać bez dotykania przestrzelin, a jeśli istnieją wątpliwości co do ich wartości punktowej należy każdorazowo wezwać Sędziego Głównego.
6. Zawodnik odpowiada za oddanie 10 strzałów.

§37

Strzelanie do makiety **ROGACZA i LISA**:

6. Strzelcy całej grupy zbierają się na stanowisku wyczekiwania, skąd, zgodnie z ustaloną kolejnością, podchodzą na stanowiska strzeleckie.
7. Strzelcy, na których przypada kolejność strzelania, stają na wyznaczonych stanowiskach strzeleckich i oświadczając kolejno „gotów”, oczekują na sygnał do rozpoczęcia strzelania.
8. Każdy strzelec oddaje 10 strzałów przy pomocy słupka stałego, 5 do makiety rogacza i 5 do makiety lisa. Makieta rogacza posiada pierścienie o 1/3 mniejsze niż makieta lisa.
9. Sędzia, po stwierdzeniu gotowości strzelców na stanowiskach, daje komendę "rozpoczynamy strzelanie", która jest sygnałem do rozpoczęcia strzelania i od tej chwili mierzy się czas jego trwania.
10. Po komendzie sędziego, strzelcy w przypadku pełnej serii oddają w czasie do 10 minut nie więcej niż po pięć strzałów do makiety rogacza i lisa w dowolnej kolejności.
11. Po upływie 10 minut od rozpoczęcia strzelania, sędzia podaje komendę "koniec strzelania", po której strzelcy obowiązani są natychmiast - niezależnie od tego, czy zdążyli oddać wszystkie strzały, czy też nie - otworzyć i rozładować broń i z otwartymi komorami naboju opuścić stanowiska strzeleckie. Jeżeli zawodnik zakończy wcześniej strzelanie, może opuścić stanowisko strzeleckie, pod warunkiem nie przeszkadzania

pozostałym strzelcom z grupy.

12. Jeżeli w czasie strzelania makieta opadnie lub zmieni prawidłową pozycję należy przerwać strzelanie, poprawić makieta i kontynuować strzelanie.
13. Po zakończeniu serii strzelania, należy ocenić wartość przestrzelin na makietach. Tarcze należy oceniać bez dotykania przestrzelin, a jeśli istnieją wątpliwości co do ich wartości punktowej należy każdorazowo wezwać Sędziego Głównego.
14. Zawodnik odpowiada za oddanie 10 strzałów.

ROZDZIAŁ VI

Układy serii w poszczególnych konkurencjach.

§38

W strzelaniach do rzutków na **OSI MYŚLIWSKIEJ** obowiązuje następujący układ serii:

Pełna seria 20 rzutków:

- a) 5 rzutków pojedynczych, strzelanych na pięciu stanowiskach strzeleckich z miejsca,
- b) 10 rzutków podanych w parach w odstępie do 2,5 s jeden od drugiego, strzelanych na pięciu stanowiskach strzeleckich z miejsca,
- c) 5 rzutków pojedynczych, strzelanych na ścieżce strzeleckiej z podchodu.

§39

W strzelaniach do rzutków na **KRĘGU MYŚLIWSKIM** obowiązuje następujący układ serii:

1. Pełna seria 20 rzutków, strzelana w sposób następujący:

STANOWISKO	RZUTEK	Wysoka budka	Niska budka
1.	Pojedynczy	X	
	Dublet	X	X
2.	Pojedynczy	X	
	Dublet	X	X
3.	Pojedynczy	X	
	Dublet	X	X
4.	Pojedynczy	X	
	Pojedynczy		X
5.	Pojedynczy		X
	Dublet	X	X
6.	Pojedynczy		X
	Dublet	X	X
7.	Pojedynczy		X
	Dublet	X	X

2. Kolejność strzelania rzutków w dubletach jest dowolna.

§40

W strzelaniach do rzutków na **PRZELOTACH** obowiązuje następujący układ serii:

Pełna seria 10 rzutków mieszanych (pojedynczych i par), strzelanych z trzech stanowisk, jako pojedyncze i z trzech stanowisk, jako pary (dublet rafael), z dziesiątym rzutkiem strzelanym z wybranego przez zawodnika stanowiska.

§41

W strzelaniach do makiety **ZAJĄCA W PRZEBIEGU** obowiązuje jeden z dwóch układów serii:

1. Dwie serie po 5 przebiegów - jedna seria z prawej do lewej, druga z lewej do prawej.
2. Jedna seria 10 przebiegów przemiennych - kolejno z prawej do lewej i z lewej do prawej.

§42

W strzelaniach do makiety **DZIKA W PRZEBIEGU** obowiązuje jeden z dwóch układów serii:

1. Jedna seria 10 przebiegów przemiennych - kolejno z prawej do lewej i z lewej do prawej.
2. Dwie serie po 5 przebiegów - jedna seria z prawej do lewej, druga z lewej do prawej.

§ 43

W strzelaniach do makiety **ROGACZA** i **LISA** obowiązuje jeden rodzaj serii:

Po pięć strzałów do każdej makiety.

ROZDZIAŁ VII

Rodzaje wieloboju

§44

Zawody PZŁ w strzelaniach myśliwskich można organizować w następujących formach wieloboju:

1. Pełny wielobój,
2. Skrócony wielobój, wg. ustaleń organizatora,
3. Niepełny wielobój, który przeprowadza się, jeżeli podczas zawodów nie można rozegrać wszystkich konkurencji. W tak powstałej sytuacji zawody rozgrywa się wyłącznie w konkurencjach, które zostały możliwe do przeprowadzenia. Niezależnie od tego, czy niektórzy zawodnicy zdołali zakończyć przerwana konkurencję, czy nie, wszystkim startującym wynik tej konkurencji nie jest zaliczany do ogólnego wyniku zawodów. Indywidualnie zawodnikom można zaliczyć do wawrzynu lub klasy mistrzowskiej pełny uzyskany wynik,
4. Poza wielobojem można organizować zawody w innych konkurencjach.

§45

1. Wszystkie zawody szczebla centralnego oraz Mistrzostwa Okręgów odbywają się w pełnym Wieloboju Myśliwskim.
2. Pozostałe zawody w okręgach odbywają się wg. zasad ustalonych przez organizatora, zgodnie z regulaminem zawodów.

ROZDZIAŁ VIII

Klasy strzeleckie

§46

1. Klasa powszechna - dotyczy wszystkich startujących na zawodach w PZŁ, którzy nie osiągnęli w pełnym wieloboju myśliwskim mężczyźni - 425/500 punktów, kobiety - 400/500 punktów.
2. Klasę mistrzowską zdobywa się obligatoryjnie na wszystkich zawodach centralnych. Warunkiem zdobycia klasy mistrzowskiej jest uzyskanie na wyżej wymienionych zawodach wyniku: mężczyźni 425/500 pkt, kobiety: 400/500 pkt lub lepszego. Zdobywca klasy mistrzowskiej ma prawo używać tytułu "Mistrz Strzelectwa Myśliwskiego" i noszenia odpowiedniej odznaki. Strzelcy, którzy uzyskali klasę mistrzowską w danym roku mają prawo do końca tego roku strzelać w klasie powszechnej, jednak bez możliwości zdobywania punktów do Wawrzynu Strzeleckiego. Zawodnicy, którzy zdobyli klasę mistrzowską w danym roku i do końca roku strzelają w zdobytej klasie mogą zdobywać punkty do Wawrzynu Strzeleckiego. O fakcie wyboru klasy zawodnik informuje Sędziego Głównego zawodów, na których zdobył klasę mistrzowską. Sędzia Główny odnotowuje ten fakt w protokole z zawodów. W przypadku braku informacji zasadą jest, że zawodnik strzela do końca sezonu strzeleckiego w klasie powszechnej.
3. Najwyższe wyróżnienie strzeleckie w Polskim Związku Łowieckim dla posiadających klasę mistrzowską - Wawrzyn Strzelecki - jest zdobywany według regulaminu Wawrzynu Strzeleckiego.
4. Klasy strzeleckie i tytuły uzyskane na podstawie uprzednio obowiązujących Prawideł pozostają w mocy.

ROZDZIAŁ IX

Organizacja zawodów

§47

Zawody strzeleckie organizowane na wszystkich szczeblach w PZŁ winny być oparte o obowiązujące Prawidła.

§48

Strzelnice należy przygotować i wyregulować tak jak mówią o tym Prawidła, szczególną uwagę zwracając na sprawność maszyn, urządzeń i stan bezpieczeństwa.

§49

Organizator opracowuje i przedstawia zawodnikom regulamin zawodów, w którym ustala wybrany wariant określony Prawidłami oraz inne dane ważne dla uczestników, w tym możliwość pokazu rzutków i makiet dla pierwszej grupy na poszczególnych konkurencjach.

§50

Do przeprowadzenia zawodów należy zgromadzić niezbędną ilość rzutków w kolorze jednakowym dla wszystkich konkurencji w czasie zawodów, rzutki powinny spełniać następujące parametry: średnica 110 mm, wysokość 27 mm (+/- 1 mm), ciężar 105 g (+/- 5g) oraz przygotować niezbędną ilość makiet. Na zawodach z kalendarza centralnego obowiązują tarcze z nowymi podkładami i rzutki strzeleckie nienoszące śladów wcześniejszego użycia.

§51

Na osi myśliwskiej, kręgu myśliwskim oraz przelotach należy ustawić liczydła prezentujące uzyskany wynik przez strzelającego. Zaleca się, aby na ścieżce podchodu zawodnik wchodził przez bramkę z fotokomórką, w przypadku awarii fotokomórki dopuszcza się ręczne uruchamianie timera przez sędziego.

§52

Wszystkim zawodnikom należy zapewnić numery startowe, które muszą być noszone w widocznym miejscu dla sędziego.

§53

Makiety dzika należy odpowiednio przymocować na podkład i zamocować na wózku ponad belką tak, aby cała makieta była widoczna ze stanowiska strzeleckiego.

§54

Należy przygotować zapasową maszynę do rzutków oraz zapasowy wózek do dzika i zająca. Koniecznym jest również ustawienie i zainstalowanie agregatu prądotwórczego. Na początku ścieżki podchodu osi myśliwskiej umieścić napis „start”. Stanowiska na osi, kręgu oraz przelotach powinny być ponumerowane. Stanowisko strzeleckie na konkurencjach śrutowych i dziku winno mieć kształt kwadratu o długości boku od 90 do 100 cm.

§55

Obsługę zawodów zapewnia organizator. W skład obsługi zawodów wchodzi minimum 24 osoby (sędziowie i sekretariat):

Sędzia Główny

oś 3 osoby

krąg 3 osoby

przeloty 3 osoby

zając 3 osoby

dzik 3 osoby

rogacz i lis 3 osoby

razem 19 sędziów + 2 osoby w sekretariacie + 1 osoba zbierająca metryki + 2 sędziów rezerwowych. Ponadto należy przygotować teczki na każdą konkurencję z metrykami i teczki w sekretariacie do zwrotnych metryk dla każdej osi oraz zapewnić niezbędną liczbę osób do

obsługi maszyn i makiet.

§56

Organizator zapewnia prawidłową opiekę medyczną na każdym zawodach.

§57

Organizator ma zapewnić na zawodach odpowiedni sprzęt nagłaśniający.

§58

Organizator zapewnia odpowiednie zaplecze socjalne (parkingi, sanitariaty, bufet, miejsca spożywania posiłków, itp.).

ROZDZIAŁ X

Podstawy klasyfikacji, wyróżnienia, tytuły, nagrody i kary

§ 59

Na każdym zawodach strzeleckich szczebla centralnego prowadzona jest oddzielna klasyfikacja:

- kategoria **Dian**,
- kategoria **Senior** powyżej 60-roku życia (od dnia ukończenia),
- **klasa strzelecka powszechna**,
- **klasa strzelecka mistrzowska**.

W pozostałych zawodach wprowadza się dodatkowo klasyfikację **Junior PZŁ**. Udział zawodnika odbywa się zgodnie z przepisami zawartymi w Regulaminie Junior PZŁ.

Podstawy klasyfikacji:

1. Ocena trafień śrutowych. Za każdy trafiony cel zdobywa się pięć punktów. Przy strzelaniu dubletów po pięć punktów za trafiony rzutek.
2. Ocena trafień kulowych. Liczba zdobytych punktów wynika z dodawania wartości punktowych trafionych pierścieni.
3. Kolejność zajętych miejsc ustala się według liczby uzyskanych punktów.
4. W przypadku uzyskania równej liczby punktów przez dwóch lub więcej zawodników oraz przez dwa lub większą ilość zespołów, o zajętych miejscach decyduje kolejno:
  - lepszy wynik w strzelaniu śrutem,
  - lepszy wynik na kręgu,
  - lepszy wynik na osi,
  - lepszy wynik na zajęcu,
  - lepszy wynik na dziku.

5. Jeżeli powyższe reguły opisane w pkt 3 i 4 nie mogą przynieść rozstrzygnięcia, to w klasyfikacji zespołowej o zajęтым miejscu decyduje mniejsza rozpiętość między pierwszym, a ostatnim zawodnikiem zespołu, a następnie lepsze miejsce w klasyfikacji indywidualnej najlepszego zawodnika w zespole lub klasyfikuje się ex aequo.
6. W klasyfikacji indywidualnej przy uzyskaniu równej liczby punktów o pierwszych trzech miejscach decyduje zawsze dogrywka / baraż. Baraż ogłasza Sędzia Główny na konkurencji oś lub krąg (do wyboru). Jeśli pierwsza rozgrywka barażowa nie przyniesie rezultatu, to następuje druga rozgrywka w tej samej konkurencji do pierwszego pułta z zachowaniem kolejki. Przeprowadza się kolejne baraże aż do skutku. Do kolejnego barażu przechodzą tylko ci zawodnicy, którzy uzyskali najwyższy wynik w poprzednim barażu. Sędzia Główny ogłasza warunki barażu przed rozpoczęciem zawodów. Po wyłonieniu zwycięzców, kolejność pozostałych zawodników ustala się na podstawie reguł opisanych w pkt 4, a jeśli one nie mogą przynieść rozstrzygnięcia to klasyfikuje się ich ex aequo.
7. W klasyfikacji indywidualnej „najlepsza kula” przy równej ilości punktów o zwycięstwie decydują kolejno: „lepszy dzik”, a następnie: ilość dziesiątek (następnie dziewiątek, itd.) w „dziku”, ilość dziesiątek (następnie dziewiątek, itd.) w „lisie” następnie jw. w „rogaczu”. W przypadku identycznego rozkładu punktów o zwycięstwie w tej kategorii zadecyduje dogrywka „baraż” na osi „dzika w przebiegu”. W razie uzyskania w barażu tej samej ilości punktów o zwycięstwie decyduje ilość dziesiątek (następnie dziewiątek, itd.). W razie identycznego rozkładu punktów dogrywkę należy powtórzyć.
8. W klasyfikacji indywidualnej „najlepszy śręt” o zwycięstwie zawsze decyduje baraż przeprowadzony wg zasad zawartych w pkt 6.

§ 60

Wyróżnienia:

1. Rekord Polski na wszystkich mistrzostwach PZŁ - zespołowy i indywidualny,
2. Rekord Polski w Krajowym Konkursie Kół Łowieckich im. Ignacego Stachowiaka zespołowy,
3. Puchar przechodni im. Adama Monikowskiego za najlepszy wynik zespołowy w strzelaniu śrutem na Mistrzostwach PZŁ w klasie powszechnej,
4. Puchar przechodni im. Andrzeja Niezabitowskiego za najlepszy wynik zespołowy w strzelaniu kulą na Mistrzostwach PZŁ w klasie powszechnej,
5. Puchar przechodni Komisji Strzelectwa Myśliwskiego NRŁ za najlepszy wynik zespołowy w strzelaniu śrutem na Mistrzostwach PZŁ w klasie mistrzowskiej,
6. Przy okazji Mistrzostw PZŁ w kl. Powszechnej, będą wręczane odznaki „Mistrz Strzelectwa Myśliwskiego” oraz dyplom pamiątkowy zawodnikom, którzy zdobyli klasę mistrzowską,
7. Puchar Zarządu Głównego PZŁ w klasie powszechnej.

§61

Tytuły:

Mistrz Strzelectwa Myśliwskiego - od 425/500 pkt (mężczyźni), Mistrz Strzelectwa Myśliwskiego – od 400/500 pkt (kobiety),

Zdobywca Wawrzynu Strzeleckiego - od 1320/1500 pkt (mężczyźni),

Zdobywca Wawrzynu Strzeleckiego – od 1260/1500 pkt (kobiety).

§62

Nagrody:

Nagrody i dyplomy ustala organizator zawodów, prezentując je uczestnikom przed rozpoczęciem zawodów. Nagrody, wynikające z regulaminu zawodów, mają charakter obligatoryjny, pozostałe - w tym fundowane i wskazane - zależą od fundatora. Nagrody i dyplomy mogą dotyczyć klasyfikacji zespołowej, indywidualnej, klasy powszechnej, mistrzowskiej, czy też Wawrzynu Strzeleckiego.

§63

Kary:

1. Za niewłaściwe trzymanie kolby lub składanie się przed ukazaniem celu na każdej osi (nie dotyczy konkurencji rogacz/lis) pierwsze naruszenie żółta kartka, kolejne zielona powodująca odjęcie 5 punktów po zakończeniu serii.
2. Za naruszenie zasad bezpieczeństwa lub za rażące naruszenie regulaminu zawodów, zasad kultury, zakłócanie porządku na strzelnicy, niekoleżeńskie zachowanie (przeszkadzanie, utrudnianie konkurencji innym), a także stwierdzenie znajdowania się zawodnika w stanie po użyciu alkoholu lub innych środków odurzających, karą obligatoryjną jest czerwona kartka i wykluczenie z zawodów.
3. Kary opisane w pkt 1 i 2 nakłada się w czasie zawodów.

§64

1. Decyzję o ukaraniu sporządza się na piśmie wraz ze zwięzłym uzasadnieniem: w przypadku otrzymania żółtej i zielonej kartki - na metryce strzelań, natomiast w przypadku kary wykluczenia z udziału w zawodach odrębnie, w trzech egzemplarzach (jeden egzemplarz Sędziego Głównego dołącza do sprawozdania z zawodów, jeden zatrzymuje organizator zawodów, a jeden, po zakończeniu zawodów, na swoje żądanie ukarany zawodnik).
2. Decyzja powinna zawierać: określenie zawodów, ich daty i miejsca, wskazanie imienia, nazwiska i numeru startowego ukaranego zawodnika, stanu faktycznego związanego z przewinieniem, naruszonego przez zawodnika przepisu, treść podjętej decyzji i jej podstawę prawną oraz czytelne podpisy sędziów (sędziego).

§65

1. Żółte i zielone kartki nakładane są przez sędziego stanowiskowego prowadzącego daną oś.
2. Sędzia stanowiskowy o udzielonych kartkach informuje bezzwłocznie Sędziego Głównego, przekazując mu metrykę strzelań zawierającą decyzję o ukaraniu.

§66

1. Wykluczenie z udziału w zawodach, czerwona kartka nakładana jest przez trzyosobowe kolegium sędziów powoływane przez Sędziego Głównego na dane zawody. Sędzia Główny jest członkiem kolegium z urzędu.
  2. Wniosek o wykluczenie z udziału w zawodach składają:
-

- sędzia stanowiskowy,
  - Sędzia Główny,
  - organizator zawodów.
3. Decyzja kolegium sędziów o wykluczeniu z udziału w zawodach zapada większością głosów i jest ostateczna.

§67

1. Informację o zastosowanych karach oraz informacje o których mowa w paragrafie 66 pkt 2 Sędzia Główny zamieszcza w sprawozdaniu z zawodów dołączając do niego po jednym egzemplarzu decyzji o ukaraniu.
2. Sprawozdanie Sędzia Główny przekazuje bezzwłocznie do właściwego ze względu na organizację zawodów Zarządu Okręgowego i za jego pośrednictwem do Zarządu Głównego PZŁ.

ROZDZIAŁ XI

Zasady sędziowania

§68

Na wszystkich zawodach organizowanych w PZŁ wprowadza się następujące zasady sędziowania:

1. Na zawody o Mistrzostwo Polskiego Związku Łowieckiego Sędziego Głównego powołuje Komisja Strzelecka NRŁ, a sędziów stanowiskowych prowadzących daną oś powołuje Sędzia Główny, na pozostałe imprezy z centralnego terminarza zawodów PZŁ Sędziów Głównych dobiera Komisja Strzelecka NRŁ, a sędziów stanowiskowych organizator zawodów.
2. Sędzia Główny na czas zawodów jest przełożonym wszystkich sędziów, może uchylać i zmieniać ich decyzje w czasie zawodów, o ile decyzje te są sprzeczne z przepisami.
3. Sędzia Główny powołuje kolegium sędziów, o którym mowa w paragrafie 66 pkt 1 i przewodniczy jego obradom, oraz powołuje zastępcę Sędziego Głównego spośród sędziów stanowiskowych.
4. Sędzia Główny:
  - a) sprawdza przed rozpoczęciem zawodów przygotowanie strzelnicy i uznaje jej gotowość do przeprowadzenia zawodów,
  - b) rozdziela funkcje poszczególnym sędziom,
  - c) przeprowadza przed rozpoczęciem strzelań odprawę z zawodnikami, w której przypomina w szczególności: o zasadach bezpieczeństwa, prawidłach strzelań, oraz informuje o wybranej konkurencji do rozgrywki barażowej i o jej warunkach,
  - d) po zakończeniu zawodów ogłasza wyniki,
  - e) sporządza sprawozdanie z zawodów.
5. Funkcje sędziów mogą sprawować osoby posiadające przeszkolenie i uprawnienia do sędziowania na zawodach Polskiego Związku Łowieckiego.
6. Sędzia prowadzący na osi, kręgu, przelotach oraz zajęcu ogłasza tylko chybień, głośno i wyraźnie mówiąc „zero” a także poziomym ruchem ręki. Nie sygnalizuje trafień.

7. Na decyzję sędziego stanowiskowego zawodnik lub kierownik zespołu zawodników może złożyć protest do Sędziego Głównego. Protest ten powinien być złożony i rozpatrzony bezzwłocznie. Protest nie może dotyczyć przyznanych kartek oraz decyzji dotyczących trafień do rzutków strzeleckich.
8. Sędzia stanowiskowy obowiązany jest bezzwłocznie informować Sędziego Głównego o złożonych protestach, a także o wszelkich zaistniałych problemach, w tym technicznych. Protest, a także decyzja Sędziego Głównego muszą być odnotowane przez sędziego stanowiskowego na metryce.
9. Decyzje Sędziego Głównego podczas zawodów są niepodważalne.
10. Na decyzję Sędziego Głównego zawodnik lub kierownik zespołu zawodników może w ciągu tygodnia od dnia zakończenia zawodów złożyć zażalenie do organizatora zawodów. Zażalenie powinno być rozpatrzone w ciągu miesiąca od chwili otrzymania go przez organizatora.
11. Za czas trwania zawodów uznaje się okres pomiędzy oficjalną formułą otwarcia a oficjalną formułą ich zamknięcia.

§69

Załącznik do Prawideł stanowią:

1. Rysunki wszystkich osi,
2. Wzory makiet dzika, lisa i rogacza,
3. Wzory metryk,
4. Wzór sprawozdania z zawodów,
5. Wzór prawidłowego umiejscowienia paska położenia kolby,
6. Ponumerowane wzory tabel serii strzelań dla osi praktycznej